

неповнолітніх в Україні. Актуальні проблеми юридичної науки та практики. 2016. № 1 (2). С. 61–65.

8. Іващенко І. В. Адміністративна відповідальність як засіб ювенальної превенції. Правова держава. 2018. № 30. С. 97–100.

9. Стрельченко О. Г., Бухтіярова І. Г., Бухтіяров О. А. Доктринальна характеристика адміністративної відповідальності за правопорушення скоєні неповнолітніми та малолітніми особами: сучасні теоретичні питання. Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. 2022. Випуск № 3. С. 80-85. DOI: <https://doi.org/10.32782/3922100>

10. Лесько Н. В. Правова природа адміністративної відповідальності неповнолітніх. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Юридичні науки. 2014. № 801. С. 14–18.

Лунач К.О.,

здобувач 3-го курсу ННІ №3 НАВС,

Булик І.Л.,

к.ю.н., доцент, доцент кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ СФЕРИ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ В УКРАЇНІ

З початком повномасштабного наступу військових сил РФ на нашу територію 24 лютого 2022 року функціонування всього суспільного та державного механізму зазнало вимушених змін та викликів. Такі зміни не оминули й освітній процес в Україні.

Відповідно, суттєвими викликами для освітньої галузі є, наприклад, загроза життю та здоров'ю учасників освітнього процесу, обмежений доступ до базових потреб людини, вимушене масове переміщення учасників освітнього процесу в межах України та за кордон, що призвело до значних втрат контингенту здобувачів освіти, педагогічних і педагогічних кадрів, втрати управлінського освітнього контролю на територіях, що потрапили під тимчасову окупацію або знаходяться в зоні активних бойових дій, тощо.

На сучасному етапі цивілізаційному розвитку освіта стає фундаментом інформаційного суспільства. Її роль у забезпеченні суспільного прогресу та регіонального розвитку постійно зростає, вона є складною, багатоаспектною, багатовимірною, багатофункціональною [4, с.18]. Зміни, що відбуваються в сучасному суспільстві потребують нової освітньої парадигми, створення нової моделі освіти як системи, що самоорганізовується.

Система освіти України опинилася в нових реаліях функціонування, а перед управлінцями освіти постали такі проблеми, які до сьогодні ніхто не вирішував. З перших днів війни Міністерство освіти і науки України (далі- МОН) продовжувало роботу, забезпечувало постійний зв'язок з обласними управліннями освіти та керівниками [3].

Міністерство освіти і науки звернулося з відкритим листом до міжнародних партнерів, зокрема до міністрів країн ЄС, з проханням надати підтримку системі освіти України. Водночас припинено співпрацю у сфері освіти і науки з Російською Федерацією та відповідними державними органами країн, які підтримали збройну агресію проти України.

У нових реаліях опинилися заклади професійної (професійно-технічної) (ЗП(ПТ)О), фахової передвищої (ЗФПО) та вищої освіти (ЗВО), студенти й викладачі яких масово вступали до лав Збройних сил України (ЗСУ) та

територіальної оборони. Деякі викладачі продовжували навчати студентів навіть із лінії фронту.

Упродовж короткого часу в Україні було сформовано засади інституційно-правового регулювання освітньої сфери на період дії воєнного стану.

Таке регулювання здійснюється в межах і відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» від 12.05.2015 № 389-VIII (зі змінами та доповненнями)⁹, Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 64/202210, затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX, а також згідно з іншими нормативно-правовими актами України [2].

Так, відповідно до норм ст. 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», повноваження місцевих органів влади, зокрема в частині управління закладами та установами освіти, переходять до військових адміністрацій населених пунктів на відповідній території. Повноваження центральних органів влади продовжують реалізовуватися [1].

Міністерство освіти і науки залишається головним органом у системі центральних органів виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сферах освіти і науки, наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності, трансферу технологій, а також забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері здійснення державного нагляду (контролю) за діяльністю навчальних закладів, підприємств, установ та організацій, що надають освітні послуги або провадять іншу діяльність, пов'язану з наданням таких послуг, незалежно їх підпорядкованості та форми власності.

Тому на період дії воєнного стану в нових умовах Міністерство освіти та науки України продовжує реалізацію державної політики у сфері освіти, забезпечує доступність та безперервність освітнього процесу. Також для забезпечення якості освіти діяльність міністерства було спрямовано на

координацію роботи підпорядкованих установ, а саме: Українського центру оцінювання якості освіти, ДУ «Український інститут розвитку освіти», ДНУ «Інститут модернізації змісту освіти», ДНУ «Інститут освітньої аналітики», Державної служби якості освіти, Комітету з фізичного виховання та спорту.

Стосовно післявоєнного періоду функціонування публічного адміністрування у сфері освіти слід зазначити, що воно має базуватися на таких принципах:

- цілісність (цілі та пріоритети розвитку вищої освіти мають визначатися з урахуванням цілей та пріоритетів національних стратегій (планів) та стратегій (планів) інших сфер суспільного життя);

- об'єктивність (конкретні значення показників досягнення цілей і пріоритетів відновлення та реформування сфери освіти мають визначатися відповідно до показників офіційної державної та міжнародної статистики).

Отож, вступ значної кількості студентів і викладачів закладів освіти до лав Збройних Сил України, переїзд частини потенційних українських студентів та учнів до інших країн, шкода значній кількості приміщень та матеріально-технічної бази закладів освіти, значні зміни потреб галузей економіки України у фахівцях з вищою освітою, прискорений вступ України до Європейського Союзу зумовлює необхідність розробки на державному рівні в рамках загального Плану післявоєнного відновлення економіки України та обґрунтованого Плану післявоєнного відновлення та реформування освіти в Україні як обов'язкової складової Національного плану.

Література:

1. Про правовий режим воєнного стану : Закон України від 12.05.2015 № 389-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/389-19#Text>.

2. Про введення воєнного стану в Україні : Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022. URL: <https://www.president.gov.ua/documents/642022-41397>.

3. Хронологія подій у сфері освіти та науки в умовах воєнного стану / М-во освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/ua/news/hronologiya-podij-u-sferi-osviti-ta-nauki-v-umovah-voennogo-stanu>

4. Публічне управління регіональними освітніми системами в Україні: монографія. О. В. Поступна. Харків : ТОВ «Оберіг», 2021. 400 с.

Лунач К.О.,

здобувач вищої освіти 3-го курсу ННІ № 3 НАВС,

Волох О.К.,

к.ю.н., доцент кафедри публічного управління та адміністрування НАВС

ОСОБЛИВОСТІ ЗДІЙСНЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОГО СУДОЧИНСТВА В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Адміністративне судочинство в умовах воєнного стану в Україні має свої особливості, які визначаються законодавством та обставинами, що склалися у зв'язку з початком повномасштабного вторгнення військ РФ на територію України 24 лютого 2022 року.

Водночас згідно зі статтею 64 Конституції України, право на судовий захист в умовах воєнного стану не підлягає обмеженням і повинно забезпечуватися належним здійсненням правосуддя.

Війна в Україні стала причиною змін у судовій практиці, зокрема, було введено можливість проведення судового